

[Johs. Christiansen.]

naturligvis, at denne Undladelse er rigtig ud fra den Betragtning, jeg allerede har anført: at man maa se Afslutningen paa Den parlamentariske Kommissions Undersøgelser, inden den endelige Dom fældes. Men hvorfor denne forskellige Behandling af Mændene omkring den 9. April? Det er det, man med Rette føler sig saa forarget over ved at se denne Film. Jeg skal ikke fremdrage flere af disse pinlige Enkeltheder af Filmens første Trediedel, skønt der vilde være nok endda at slaa ned paa.

Som Konklusion af det, jeg her har fremført, vil jeg sige det samme, som Redaktør Anker Kirkeby skrev i sin Anmeldelse i „Politiken“ — jeg beder om Tilladelse til at citere —:

„Alle disse ensidige Forsøg paa at skildre indviklede storpolitiske Problemer virker ubehagelige omsatte i Filmens Billedsprog; hvis man ønsker at drøfte dem, og det er jo det, vi har Demokratiet til, saa maa det være i Rigsdagen eller for en Rigsret, fra Talerstolen eller i Pressens Spalter, og ikke paa en Film, hvor Modparten er afskaaret fra at tage til Orde.“

Jeg gentager, hvad jeg sagde straks, at hvor Filmen — det sker i dens to sidste Trediedele — skildrer den Del af vort Folks Modstandskamp, der fandt Udtryk i Sabotage paa Virksomheder, der var krigsvigtige for Tyskerne, Hipoernes og Stikkernes djævelske Terror, Folkestrejken, Landsmænds ubrydelige Sammenhold, Kongens ranke Holdning, Opgøret med Landsforræderne og Tyskernes Hovedmænd, er den af storslaaet og gribende Virkning — et virkeligt Dokument over Danmarks onde Aar. Men Filmens første Trediedel er ikke Frihedsraadet værdigt. Det er ikke et Dokument, men en Pamflet, det er en uhelderlig Film, og jeg spørger: Kan Myndighederne virkelig mene, at denne Film, hvis første Trediedel var, som jeg har givet nogle Prøver paa, fortjener den offentlige Anerkendelse, der ligger i, at den fritages for Afgift, eller mener man ikke, at den burde have været grundigere eftersat med deraf følgende passende Beskæring, inden den var blevet kendt afgiftsfri? Det er, som jeg allerede har anført, kun rimeligt, at Loven giver Adgang til at fritage særprægede kulturfremmende Film af høj Kvalitet for den Afgift, det offentlige ellers kræver af Biografteatrerne. Denne Adgang kunde sikkert uden Skade benyttes noget rigeligere, end den hidtil er blevet, men dette indbefatter ikke, at man i Tilfælde, hvor Kræfter af speciel Karakter søger at fremme ganske bestemte

propagandistiske Formaal, fraviger den Rettesnor, der er og maa være for saadanne Afgiftsfritagelser. Man maa paa dette som paa andre Omraader kræve af Administrationen, at den følger ikke alene Lovens Bogstav, men ogsaa og ikke mindst Lovens Aand.

Hoff: I Samlingen 1942—43 behandlede dette høje Ting et Forslag om Forhøjelse af en Række Forbrugsafgifter med det Formaal at binde de ledige Penge, som dengang i større og større Mængder strømmede ud i Omsætningen i det danske Samfund. Jeg foreslog dengang, at man ogsaa interesserede sig for Spørgsmaalet om Forøgelse af Biografafgiften, idet Undersøgelser viste, at der strømmede en stor Mængde ledige Penge netop den Vej. Dengang blev Forslaget meget ironisk modtaget her, og den daværende Finansminister bemærkede, at skulde han nogen Sinde finde paa at komme frem med Planer om en Biografafgift, maatte jeg i alt Fald huske, at jeg havde Ansvaret eller Medansvaret for, at han var kommet paa den Tanke. Jeg ved ikke, om jeg har et lignende Medansvar for, at den nuværende Finansminister er kommet paa den Tanke, for den er vel i sig selv saa nærliggende, at Finansministeren sikkert kunde være kommet paa den uden at behøve at se tilbage i Rigsdagstidenden for 1942—43.

Formaålet er et andet denne Gang, nemlig ikke at binde de ledige Penge, men at skaffe Indtægter, et lige saa godt og lige saa nødvendigt Formaal, og jeg vil derfor paa mit Partis Vegne anbefale denne Forhøjelse af Statsafgiften af Biografteatrer. Dog kunde jeg have ønsket, at man havde gjort Loven tidsbegrænset. Naar man først af en eller anden Grund har faaet en Forøgelse af en Beskatning, er det som Regel meget vanskeligt at slippe af med den igen, og da en Række af de store Udgifter, der i Øjeblikket paahviler det danske Samfund, er tidsbegrænsede — forhaabentlig da —, havde det været rimeligt ogsaa at gøre Kompensationsindtægterne tidsbegrænsede.

Der er talt saa meget fra denne Talerstol i Dag om Filmen som Kulturfaktor, og det er naturligvis rigtigt, at Filmen spiller en meget stor Rolle for et Folks Kulturliv, men vi maa ogsaa huske paa, at Filmen er en yderst farlig Ting, idet den har været brugt og misbrugt til Propaganda i meget høj Grad. Det kommer naturligvis ikke direkte Spørgsmaalet om Beskatningen ved, men man maa huske, naar man nu ved denne Lejlighed roser Filmen saa stærkt som Kul-